

ĐỖ ĐỨC THỊNH
Biên soạn

LỊCH SỬ CHÂU ÂU

NGUYỄN
C LIỆU

THẾ GIỚI

Nhà xuất bản Thế Giới

LỊCH SỬ CHÂU ÂU

ĐỖ ĐỨC THỊNH
Biên soạn

LỊCH SỬ CHÂU ÂU

NHÀ XUẤT BẢN THE GIỚI
HÀ NỘI - 2005

© Nhà xuất bản Thế Giới, 2005
Xuất bản lần thứ nhất
VN - TG - 41728-0

LỜI NÓI ĐẦU

Trong năm châu lục, châu Âu có diện tích đứng thứ tư, nhưng đóng một vai trò quan trọng trong lịch sử thế giới. Cũng giống một số khu vực khác như vùng Lưỡng Hà ở Irắc, lưu vực Hoàng Hà ở Trung Quốc và thung lũng sông Indus ở Bắc Ấn Độ, châu Âu là vùng có nhiều bộ tộc đến chiếm cứ trong các giai đoạn khác nhau. Trước khi con người hiện đại xuất hiện khoảng 40.000 năm trước, ở châu Âu chỉ có ít người Neanderthal sinh sống. Thời tiền sử, người Caucasoid châu Á thuộc văn hóa Đồ đồng đến định cư. Đầu Thiên niên kỷ II trước Công nguyên, các nhóm dân cư đã ổn định ở châu Âu và vào khoảng năm 1000 trước Công nguyên, một số dân tộc nổi trội nhất của châu Âu đã hình thành, gồm người Celtic, các bộ tộc German, các bộ tộc du mục Scythia, Cimbri, Slavơ.

Châu Âu vốn là khu vực có sự vận động lịch sử mạnh mẽ, sự cạnh tranh quyết liệt của các bộ tộc. Nhiều cuộc vận động lịch sử lớn đã diễn ra ở châu lục này như cuộc Cải cách Tin lành, phong trào Phục hưng, trào lưu Khai sáng. Chính từ sự vận động lịch sử mạnh mẽ ấy đã ra đời các nhà nước quân chủ mạnh, các đế quốc lớn. Trong thế kỷ XVI, các đế quốc Anh, Pháp, Hà Lan, Tây Ban Nha và Bồ Đào Nha tiến hành chinh phục thuộc địa khắp thế giới và phải đến nửa sau thế kỷ XX, hệ thống thuộc địa của châu Âu mới thôi tồn tại.

Châu Âu cũng là nơi diễn ra những cuộc cách mạng lớn, từ cách mạng xã hội như Cách mạng Pháp, Cách mạng tháng Mười Nga, đến cách mạng kinh tế như cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ

nhất. Kế tiếp cuộc Cách mạng Pháp là các giai đoạn chiến tranh và cách mạng, mà sau mỗi giai đoạn đó châu Âu lại có những bước phát triển mới. Văn hóa, tư tưởng châu Âu đa dạng, đầy sức sống. Nhiều học thuyết chính trị, triết học, kinh tế và các phát minh khoa học của châu Âu có ảnh hưởng đến các châu lục khác. Hai cuộc Đại chiến thế giới cũng bắt đầu ở châu Âu.

Với mục đích góp phần tìm hiểu lịch sử vùng đất quan trọng này, chúng tôi tập và biên soạn cuốn "Lịch sử châu Âu". Cuốn sách gồm ba phần: Phần thứ nhất là **Khái yếu lịch sử châu Âu**, tường thuật những sự kiện lịch sử chính của châu lục này bắt đầu từ Thiên niên kỷ II trước Công nguyên cho đến thời hiện đại với các bước phát triển của tôn giáo, nhà nước và văn hóa. Châu Âu được coi như một thực thể duy nhất. Các sự kiện được trình bày vừa theo thời gian vừa theo hệ vấn đề, có chú trọng đến các sự kiện và các khu vực lịch sử đáng để cập nhật. Phần thứ hai là **Lịch sử các quốc gia châu Âu**, trình bày những sự kiện quan trọng nhất của 44 nước thuộc châu lục này từ thời Cổ đại cho đến hiện tại. Phần thứ ba là **Phụ lục**, bao gồm **Khảo cổ học châu Âu** và **Biên niên sử châu Âu**.

Do lịch sử châu Âu vô cùng phức tạp, trong khi công tác tư liệu có nhiều hạn chế, nên cuốn sách chắc chắn còn nhiều bất cập và khiếm khuyết. Chúng tôi mong nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của độc giả để hoàn thiện cuốn sách trong lần xuất bản sau.

Nhà xuất bản Thế Giới

PHẦN I
KHÁI YẾU LỊCH SỬ CHÂU ÂU

